

v lažnjivi obleki.

Vrednik Jakob Aléšovec.

Izhaja po
enkrat na mesec v Ljubljani,
kezar ga prebere in ne
konfiscira policija.

Posamezne številke se dobivajo, če jih kaj ostane, po
30 kr. v administraciji, Ključarske ulice (pod mestnim
trgom) št. 3 v II. nadstropji.

Veljá
celo leto 3 gld., pol leta 1 gld. 50
kr. in četrt leta 80 kr. za vsacega
brez ozira na stan, narodnost in
vero.

Kdor ga bere in ga ni kupil, se bo, ako se zasači, ostro kaznoval.

Volite, Ljubljancani, volite!

Joj, joj, gospoda moja, med 24.000 ljubljanskih prebivalcev se nas je za nemškutarje vpisalo borih 5000 in še med temi je komaj četrti del pravih nemcev, drugi smo pa renegati in še celó taki, ki nemški ne znamo, pa so nas drugi vpisali za „kuheltajčarje“; če to ni za žjokati se, pa res ne vem, čemu bi imel človek solze. S takim ponosom smo trdili, da je Ljubljana nemška in le nekoliko slovenskega osata vmes vsejanega; zdaj se je pa pokazalo, da je ta osat tako gost in nas že tako prerastel, da nas iz njega kmalu kar nič več videti ne bo.

Le rotovž je še naš in mora ostati naš, ker če še tega zgubimo, smo pa popolnoma na kantu, svojo sramoto bomo mogli k večjemu še s kazino in glediščem nekoliko pokrivati. Že so nam Slovenci tudi trdnjavo rotovško predrli, da jim je tretja stran odprta, in bati se je, da bi še na drugi in prvi strani ne pridrli v njo; vsako leto namreč huje naskakajo in si več tal priborujejo, tako da nam že čez zid gledajo. Če le na eni teh dveh strani noter planejo, zgubljeni smo mi, zgubljeni za veke, nikdar več ne bo nemčurski zmaj v svoji oblasti imel bele Ljubljane.

Voda nam že v grlo teče, gospoda, zato moramo vse svoje žile napeti, da se vbranimo slovenskim valovom, in to nam bo mogoče, če se vsi oklenete mož, ktere vidite nabite po voglih. Nekaj je čisto novega blaga, drugo pa je prekrtučeno, prepegljano in prebarvano, vsakako pa ne le Vaših glasov, marveč naravnost čistega zlata in žlahtnih kamnov, celó demanta vredno.

Le oglejte si volilci tretjega razreda teh-le pet kaveljnov:

Bambergov Otomar, ki je že več let za vrstjo ob volitvah bil na mestne vogle pribit, pa vselej zopet nevoljen snet in v kandidatovsko shrambo spravljen.

Hanzelnov Vincenc, nemško-pemska kri, ki za nemčurje gori in blizo Koreljna v Blatni vasi mizari. Je letos nov, pa je prej sem ter tje tudi bil po voglih nabit. Imé si bote lahko zapomnili, ker vsak natakár ve, kaj je „hansel“.

Lukmanov Korelj se do zdaj za tretji razred še ni dal na vogle pribijati, tem več toraj vredna njegova prijaznost, da se tako poniža za blagor nemčurstva. Dozdaj so Lukmani že povsod, le na rotovži jih še ni preveč, zato treba, da jih bo tudi tam odveč.

Mahrov Eduard (ne Kunigunda), ki pri šušarskem mostu žajfo in druge dišave prodaja. Čisto nov kavelj, ki se do zdaj za nemškutarijo ni dal še po mestnih voglih nabijati.

Detterjev Francelj, ki pod Trančo šivalne stroje ali mašine in druge reči prodaja. Tudi čisto novo podkovan kavelj, o katerem Žefa več povedati ve. Dozdaj še ni bil nikoli za nemškutarje na vogle nabit in bi mu tega tudi zdaj treba ne bilo.

Volilci drugega razreda imate še veliko lepše tičke, kterih gotovo ne bote spustili iz rok. Ti so:

Chorinskyev grof Rudolf, visok gospod, modra glavica. Grofa rotovž še nima, zato le gor ž njim! Če bi bil z voglov snet nevoljen, nikdar več se ne bi dal nabiti.

Pirkarjev Mundi, ki je na rotovži že več hlač strgal. Vsakemu dobro znan, zato škoda vsake besede o njem.

Doberletov Francelj s Trnovega, ravno tako.

Zieglerjev Francelj, nič drugače.

Volilci prvega razreda imate samo dva, ne bo vraga, da bi ju ne potisnili na rotovž. Ta dva sta:

Dr. Pfefferrerr, po domače Poprovič, tiček, ki že dolgo na rotovži nemčurski žvižga in poje, — in pa

Gariboldijev Tone (po nemški „der schöne Toni“). Tega morate z voglov sneti že zato, da bo njegov brat imel zopet par na rotovži, kar bo mestu gotovo na korist, ker pregovor nemški pravi: „Parweis' fressen's lieber.“

Vidite, volilci, kake tičke imate nabite na voglih! Snemite jih in na rotovž z vsemi od prvega do zadnjega! Le tako bo mogoče, da bodo zopet počasi v čast prišle nedavno tako hudo polomljene

„proklete grablje“!

„**Brencelj**“

v imenu nemčurskega volilnega odbora.

Pavliha.

Na poti z Ruskega proti domu srečam človeka, ki stopa tako mogočno, kakor da bi bil ves svet njegov, in tako naglo, kakor da bi se bil namenil iti naravnost peš okoli sveta. Opasano je imel torbo, ki je bila videti vsa polna, in tudi žepi so bili videti nabasani, kakor da bi bil kje sadje kradel. V obrazu pa je bil podoben človeku, ki je ravnokar po krivem prisegel. Ta čuden človek hoče iti memo mene ali marveč skoz mene, ker me hoče kar odriniti s pota, kakor mlatič snop.

„Oha prijatelj ali kar si bodi“ — pa ga vstavim jaz — „počasi! Jaz sem človek iz mesa in kosti, ne pa iz megle ali dima, toraj tako rekoč stvar, ki jemlje na svetu kolikor toliko prostora in se ne da preriti kakor žabja jajca, če palico med nje porineš.“

„S pota!“ — pa zagromi človeče in spači grdi obraz tako, kakor da bi hotel splašiti kacega krokodilja ter reži naprej: „Veš, kdo sem jaz?“

„Pa ne kak glavar razbojnikov, tolovajev?“ — prašam jaz in moja marela postaja nemirneja.

„Na kolena pred mano!“ — veli zdaj človeče — „ako ne, te pihnem, da boš šel brž za ruskim carom.“

„Aha, glej no, ne mara si nihilist?“ — poprašujem jaz.

„Da, nihilist sem, tresi se!“ — gromi človeče.

„In še ne prazen, kakor je videti. Imaš gotovo pri sebi svoje navadno orodje: bombe, revolverje, bodala, dinamit in morda še kaj drugih takih dobredelnih in ljudomilih reči, s katerimi se ljudje na oni svet pošiljajo, je li?“

„Imam jih in kako dobre so, boš koj na sebi poskusil“ — se zadere nihilist ter potegne revolver.

„Oha“ — ga pa vstavim jaz — „kaj tako se bova? Menda me še ne poznaš? No, se pa dajva!“

Moja marela je že pokonci in še predno se revolver sproži, že ima nihilist eno po roki, drugo po plečih, da se kar sesede in skloni ter na vse grlo njavka: „Nehaj, nehaj, da ne vdariš po torbi, v kateri imam bombe in dinamit. Če tu kaj počni, bova na drobne kosce raztrgana oba.“

„Ali veš zdaj, paglovec, kdo sem jaz?“ — zarohnim in mu pripeljem še eno, da se kar zvije.

„Milost, usmiljenje, Pavliha!“ — tarna zdaj nihilist.

„Vidiš, pošast ti, zdaj druga poje. Res, Pavliha sem jaz, in to je moja marela. Na noge, paglovec, imam s tabo še govoriti. Tacih tičev sem imel že nekaj pod svojo marelo, pa še nisem nobenemu nadrobneje vesti izprašal. Zdaj mi boš ti nekoliko natančneje zazložil, kaj je prav za prav nihilist. Toraj — ktere vere si?“

„Nobene“ — jeclja nihilist, ko se je na trepetajoča kolena spravil.

„Kaj? brez vere si? Toraj kakor zver! Koga spoznaš za gospodarja?“

„Nikogar! Gospodarji smo mi!“ — se odreže nekoliko pogumneje.

„Čast in slava! Kaj pa cesarji, vladarji, in druge cerkvene in posvetne gosposke?“

„Smrt jim, vsi morajo v jamo!“

„O, glej no“ — opomnim jaz — „nekaj enacega sem pa že nekje slišal! Je že res, v Gradcu je bilo, ko sem nekemu socialistu nekoliko jetra pregledoval. Pa ne, da bi bil to tvoj brat?“

„Socialisti so naši bratje, le da še niso tako hudi, kakor mi“ — odgovori nihilist.

„Tako, tako! Saj se mi je kaj tacega zdelo. Lepi bratje vi oboji! Vi hočete toraj vse na glavo postaviti, da bo svet narobe?“

„Vse mora drugače biti, nam ni nobena reč na svetu, kakor je zdaj, po volji. Vsi velikaši, mogočnjaki morajo s pota, da bo na svetu za nas več prostora.“

„Kaj pa, prijatelj, ko bi rajši vi vsi skup šli v krtovo deželo?“

Nihilist se spne kakor ofiknjen konj in mi hoče zobe pokazati, tako da ga zopet moja marela k pameti spravi. Da bi dalje ne naredil kake neumnosti, mu pobrem jaz vse, kar ima pri sebi nevarnega orodja, ga primem za ušesa in ga potegnem za seboj. Zdaj pa mozič začne njavkati, cviliti in jokati kakor da bi mu šlo za kožo, in če bi jaz ne bil vedel, da je ta tiček kaj več od navadnega nihilista, bi se mi bil smilil, da bi mu bil dal brco in ga vrgel z Rusije ven čez mejo. Ko pa vidi, da to nič ne izda pri meni, začne kleti in to po nemški, v judovskem narečju.

„A, glej ga no tička, zdaj je začel pravo peti“ — spregovorim jaz brž — na to — „ti si pa jud, prijatelj, od kod si doma?“

„Jaz sem Rus“ — se odreže še nekoliko pogumno.

„Lažeš“ — rečem jaz in za uho nekoliko pritegnem — „po pravici govori, če ne, ti potegnem uho, da bo daljše od oslovskega.“

„Joj, joj, bolí“ — tarna človeče — „jud je le moj oče, jaz pa sem krščen.“

„Kolikokrat?“ — prašam jaz in pritegujem uho.

„Samo trikrat“ — jeclja on — „prvikrat po katoliški, drugič po luteranski, zdaj pa po ruski.“

„In nimaš nobene vere, kakor si prej rekel?“

„Ne!“

„Vidiš, to je dokaz, da nič vrednemu judu tudi noben krst ne pomaga, škoda za vse. Zdaj pa stopaj, alo marš!“

„Kam?“ — praša strahu ves bled.

„I no, kam? V Petrograd, kamor si se namenil, cigan ti!“

„Ne, tje pa ne grem, s tabo ne, raj me tu ubij!“

„Kaj še, dečko, to ne gre. Prvič boš tam še prej povedal, kar veš, posebno to, da ste judje povsod pri takih lumparijah na čelu; drugič pa jaz nisem še nikdar videl nobenega človeka na vislicah, razumiš? Zato tudi ne vem še, kako je pri srečanju človeku, ki si prižge pipo (reciva, da bom to jaz) in gleda, kako drugi (reciva, da boš to ti, prijatelj) pód vislicami brca z nogami in tal išče tako dolgo, da mu zmanjka sape. Ne, prijatelj, to moram videti, zato bom tudi obrnil nazaj v Petrograd, čeravno sem bil že proti domu namenjen. Stopaj!“

Na to se zasučem in potegnem svojega jetnika za sabo. Kdor je kdaj videl, kako težko in počasi kmetič svojega telička k mesarju žene, si lahko misli, da je morala moja marela po poti veliko trpeti. Zato sva pa tudi tako počasno šla, da bi bil jaz v tem času obhodil lahko že dvakrat ves svet. Ljudje, ki so naju srečavali, so rekli: „Alo, Pavliha pa že nekaj posebnega žene,“ in ko sva prišla do Petrograda, jih je bila za nama cela procesija.

Aleksander III. me že vidi od daleč in mi pride naproti v svoji novi carovi obleki ter moleč mi roko izpod plajšča gospodarja vseh Rusov vriska:

„O živijo Pavliha! Zdaj bo pa vse dobro. Pa kaj si tu seboj privlekel? Živo človeško stvar, je li?“

„Podobna je ta stvar človeku pač“ — odgovorim jaz — „pa vendar ni človek, ampak nihilist.“

Novi car brž v stran skoči, kakor da bi gada zagledal, pa jaz ga pomirim:

„Nič se ne boj, ta je že krotek, sem mu jaz strupene zobe že izdril in korajžo vzel. Boš videl, kako zna že kozje molitvice. — Alo, na kolena, pošast!“ — velim svojemu jetniku.

Nihilist se krči in pači obraz, kakor da bi se hotel v nos vgrizniti; treba je zopet marele, da poklekne v sneg.

„Kaj pa misliš storiti z njim?“ — prasha novi car — „ali ga boš seboj vzel in doma na verigo priklenil ljudem za strah?“

„Ne, tebi sem ga prignal; stori z njim, kar se ti zdi. Najbolje bo, se ve da, če mu denes zanjko okoli vratu ter ga daš ob kolu vsaj toliko kvišku potegniti, da mu bo tal pod nogami zmanjkalo; tako naj živi sam ob svojem, dokler more.“

„Razumim“ — pravi car — „imam že nekoliko takih rudečih kosov v kletki, še celó dve ženski; bodo pa vsi skup šli, da bo ceneje.“

S tem migne nekterim žandarjem, ki zgrabijo in zvežejo mojega jetnika ter ga ženo seboj. Jaz mu želim srečno pot, če bi ravno ne utegnil gledat priti, kako bo lovil sape, kedar mu je bo jelo zmanjkovati.

„Da, da“ — zdihuje car, ko greva domú v njegovo palačo — „ti nihilisti so molji v ruskem kožuhu. Kako li, da so se tako naglo in na skrivnem v tolikem številu zaredili?“

„Tvoj oče — Bog mu milostljiv! — tega kožuha ni dostikrat in ne dosti močno otepal. Ti boš moral vzeti v roke korobač ali pa še celó mojo marelo, da iztepeš s kožuha tudi vso zalego, drugače ne boš nič opravil.“

„Kaj pa, ko bi ljudstvu dal ustavo, konštitucijo?“

„Kakšno? Pa ne tako, kakor je naša Šmerlingova?“

„Ne vem še prav, kakšno. Bom moral prej si ogle dati več muštrov. Potlej bo menda vsaj mir in upitja po ustavi konec.“

„Kdo upije po ustavi? Ljudstvo gotovo ne!“

„Nihilisti upijejo.“

„Ali veš, kaj tiči za nihilisti? Judje, nič drugzega. Ti bi radi imeli ustavo, pa tako, da bi prišli oni na krmilo, kakor so bili in so kolikor toliko še pri nas.“

„Glej jih vrage, saj se je kaj tacega tudi meni zdelo in sem očetu večkrat pravil, pa niso hoteli verjeti. Le čakaj, če se natanko skaže to, da za vsem nihilizmom ni nič drugzega ko judovstvo, bom že dal ustavo, pa tako, da se bodo judje in njihovi privrženci za ušesi praskali.“

S tem si naredi vozec v svoj robec, kar ni tako brez nič, jaz pa zasuečem pogovor na drugo stran.

„Zdaj si toraj ti car vseh Rusov?“ — prašam. Kake roge boš pa pokazal n. pr. mojemu staremu znancu, pruskemu Bismarku?“

„Hm, hm, se bova že zmenila, da bo prav. Samo toliko mu lahko poveš, da jaz ne znam toliko nemški, kakor so znali moj oče.“

„Razumim. Bosta drugače govorila. Kaj pa je z nami, Avstrijci?“

Mlademu caru se obraz vidno zatemni in nekako zapeto odgovori: „Je tudi taka. Nemški jaz ne znam gladko, mažarski pa celó nič. Star sem pa že tudi toliko, da pomnim marsikaj, kar mi nikakor noče z glave. No — naj bo, se bo videlo. Na vsak način pa ostaneva prijatelja mi-dva, jaz in ti, Pavliha!“

„Pa jaz sem katoličan, ti pa ne!“

„Nič ne dé, oba sva Slovana, katoličanov jaz ne bom preganjal, so mi veliko ljubši od protestantov.“

„Dobro! Kako se boš pa s Francozom zmenil?“

„Francoski znam bolje ko nemški.“

„Najbolje znaš pa ruski, se ve da?“

„Kako pa! Jaz sem Rus, Rus z dušo in telesom.“

„No, potlej se pa že razumiva. Bog te živi! Zdaj grem pa brž nazaj domu, da ne bo kaj zamujenega.“

„Ej, kozarec ga bova še pila in nekaj prigriznila — na najino zdravje. Kar tako ne boš šel, da spanja ne odneseš.“

Temu se jaz ravno ne branim in vsekala sva ga, da je bilo kaj. Ko se hočem posloviti, me prasha:

„Ali ne boš počakal, da bi videl in slišal, kako bodo tisti tički na vislicah žvrgoleli?“

„Bo predolgo do tje. Saj lahko še stokrat sèm pridem in nazaj grem, predno bo pravde konec.“

„Meniš, da gre to pri nas tako počasi, kakor pri vaših sodnijah? To je kar „ajns — cvaj“, pa si na vislicah.“

„Je že prav. Mi pa telegrafiraj in če bom utegnil in me bo mikalo, bom prišel, če ne, pa ne. Kedar bo pa kaj drugzega novega tu, me boš kmalu videl, in če bo treba, bo pela tudi moja marela.“

S tem se poslovim pri novem caru in grem po bližnji preko Rumunije proti Dunaju. Komur je pot znana, tisti je kaj kmalu v Rumuniji, kjer je moj stari znanec Karol že nekoliko let gospodar s knezovo krono na glavi. Po rodu je Nемеc, pa se je že toliko naučil rumunski, da se lahko sporazumlja s svojimi podložnimi, kar pri Nemcih večidel ni navada. Jaz bi se pri njem morda zdaj ne bil oglasil, ker nisem imel nobenega opravka in vem, da tudi nič dobre kapljice nima v kletki, ali stal je ravno na pragu in ko me je zagledal, mi je skočil naproti, me vlekel v hišo in mi pokazal tam svojo knezovo krono.

„Ali se ti ne zdi že preslaba zá-me ta krona?“ — me prasha.

Jaz vzamem podano mi pokrivalo v roko, ga ogledujem od vseh strani in pravim: „Zakaj? Krona še ni tako stara in marsikteri knez bi bil vesel, če bi imel tako trdno. Lahko jo nosiš še ti, tvoj sin in še, kdor za njim pride.“

„To že“ — pravi Karol — „ali ta-le krona je vendar lepša.“

Ob teh besedah odkrije na mizi stoječo precěj obilno škatlo in izleče z nje čisto novo krono ter si jo posadi na glavo rekoč:

„Ali se mi ta ne podá lepše?“

„No, prav odkritosrčno rečeno: vse eno je, ali ta ali una.“

„Ali ta je kraljeva!“ — povdarja knez.

„Hm, to vidim sam.“

„In zdaj jo dobim brez vseh sitnosti, prav poceni.“

„I no, jo pa vzemi, tvoji podložni bodo še bolj ponosni na svojega gospodarja, če bo na mestu knezove nosil kraljevo krono. Meni je pa to čisto enako, verjemi mi. Vsak človek se lahko oblači, kakor hoče, da ima le denar ali vsaj kredit.“

„To je že vse prav. Ali kaj bodo pa drugi evropski vladarji rekli?“

„Kaj? Nič! Morda se bo kje kak minister ali manjši vladar spodtikal nad tvojo kraljevo krono, kakor sploh sèm ter tje kdo nad kako novo obleko čegar drugzega; ali nazadnje bodo navadili se tega in omolknili. To je dandanes premalenkostna reč. Kaj li bo škodovalo ali koristilo svetu, če imaš ti knezovo ali kraljevo krono!“

„No, potlej je pa dobro, si jo bom pa napravil in nosil.“

„Kar brez vse skrbi, to ti rečem jaz.“

„Hvala ti za tvoje besede! Ti smem li postreči s kozarcem vina ali česa drugzega?“

„Ne, prijatelj, brez zamere. Ti nimaš nič kaj meni priležne kapljice, pa se mi tudi mudi na Dunaj in potem domú. Želim ti pa, da bi bil prav vesel svoje lepe nove kraljeve krone.“

Novi kralj Karol me hoče še pridržati, ali jaz, kakor sem že odločen in nagel, stojim že z eno nogo pred Dunajem, kjer prvega zagledam svojega starega prijatelja Konrada.

„Kaj si še zmiraj v ministerski obleki?“ — ga ogorim jaz — „sem mislil, da si v tem, kar sem bil jaz po svetu, že davno šel za svojim prednikom Stremajerjem.“

„Veš Pavliha,“ — odgovori on — „med nama rečeno, saj sem že več dni pripravljen za skok, moj stol je po Stremajerju tako črviv postal, da se lahko vsak hip pod mano podere.“

„Na, brez šale, Konrad, jaz ti s starega prijateljstva želim zmiraj vse dobro, zato ti kar naravnost svetujem: Poberi kopita in pojdi kamor koli, le na ministerskem stolu ne bodi več; ta ni zá-te, kakor sploh noben tak stol ne. Saj se še spominjaš, kako si v Ljubljani na stolu deželnega predsednika cincal in cincal ter omahoval na narodno in na nemčursko stran tako, da si na zadnje med dvema stoloma sedel — kam? na tla.“

„Res je“ — pritrđi Konrad — „kar z viška so me vrgli proti moji želji in volji v Linc.“

„Zdaj se ti bo ravno taka prigodila. Ali nimaš še nobenega migljeja od zgorej? Zopet te ne mara ne manjšina, ne večina.“

„Saj sem za učiteljsko pripravnico ljubljansko dal ukaz, da se mora tam več predmetov slovenski učiti.“

„Več pa tudi le samo nemški. Prijatelj, to je polovičarsko, pa še do tega si bil le prisiljen. Sploh — ti nisi ne krop ne voda, že veš, kaj menim s tem. Zato je najbolje zá-te in za druge, da greš prej, reciva — kar z mano. Hajdiva!“

„Ne še, ne“ — pa tarna Konrad — „ti ne veš, kako se človeku prilega ministrova čast.“

„In reciva: tudi plača. S tabo se ne dá nič pravega govoriti, si ravno tak, kakor si bil, že vidim. Zdrav ostani!“

S tem se zasučem na peti, pa stopim naravnost domú. Kam sem pozneje šel, bote že drugič zvedeli.

Jezična Žefa.

Komaj sem pustila zadnjo službo, je blo že tolko novih ponudeb, kakor ima bogata in zala dekle pred pustam snubačev. Nekaj jih še vem, k' mi pa niso bli vseč in si še službe k njim ogledat' nisem otlá; to je en „ekonóm“, al kaj jest vem kaj, na rotovži, k' so mi ga zavolj morosta prav priporočal — more že tam kaj posebnega pridelovat'; potlej je pa en žnidar, k' mu pravjo „ta rdeč Francoz,“ k' je tak republikanc in Bog ve kaj še, pa je rekel, de bo zdej tud' Frančiškanarjem kute delal prav po francosk' vrezane; potlej je nekaj ibljanskih „nobelj“ nemškutarskih gospá, ki bi rade živele po turšk', tode narobe, de b' namreč žené imele po več mož — najbolje zunej enga vse druge nezakonske, recimo oficirje, mlade dohtarje, komije pa iz tejava igralce ali „šavšpilarje“. Skor me je mikal' k eni taki iti v službo, ker more prav dosti „tringeltov“ bit', čeravno je vélika gospoda rada umazana; k' sem pa Tončko, k' eno teh dobro pozna, poprašala za svét, če b' šla al ne, je ta plosknila z rokami in rekla:

„Oh, Žefa, nikar! Če se ne znaš dobro praskat', la-sat in zmirjat', nikar! Pa se tud' na tvoj' nedolžnost lahko pohujšaš.“

Jest tega ne morem prav verjet' in k' Tončka vid', de ji ne upam prav, me potegne v kot za škofijo in reče: „No, če mi oblubiš, de ne boš nikomer pravla, ti bom pa vse nadrobno povedala.“

„Kaj pa misliš! de sem klepetulja, ne?“ — rečem jest. Zdej pa začne Tončka pravit' od ene bogate in velike gospé, k' v tejava in kazin' velik velja, de je šla nekam z Ibljane — na Dunej al kam, ne vem — in tam je bil zvečer tako „pikanten dirindaj“ al kal z enim ofcirjem prejšnjega znanstva z Ibljane, de je ura postala štir zjutrej, preden je petelin zapel. Potlej je bil pa v „hotel“ ravs in kavs, de so lasje in cof' pa šinjon' še drug dan po tleh ležal in so mogli prit' posli tistga hotéla mirit'. Al je mož kaj zvedel od tega al ne, Tončka ni vedla; jest pa tud' ne smem več povedat, k' sem ji oblubila, de ne bom nikomur pravla.

„O, tako se naše Ibljančanke po nemški kultivirajo!“ — rečem jest; — „dobro, de s' mi povedala, Tončka! Jest b' se tud' ne mogla zdržat', de b' ne skočila v lase omožen' gospej, k' bi šla zvečer, kder ni gospoda doma, sama s hiše in b' še le takrat prišla sama domú, k' bi petelin zapel al pa mežnar dan zazvonil. Cerkve so takrat zaprte, drugam pa poštena ženska sama ponoč' ne gre.“

Tako ni blo nič iz te službe in še z nekaj družih ne. Nazadnje mi je bla še najbolj vseč ponudba enih bolj navadnih, ne pregosposkih ljudi; on in ona sta pred služila, zdej sta pa že na svojo roko začela, zato sem s' mislila, de bomo vse bolj po domače ravnal' se in bo že lahko shajat', ker se ne bo treba priklanjat' in „roke cmokat“ ne nji ne njemu. Pri takih navadnih al „gmej“ ljudeh ima posel tud' boljš' življenje, k' se bolj zastop'jo, kakor pa z velko gospodo, k' ni nikol z rokami kruha služila in ne cunj prala, pa tud' ne čevljev „biksala“ drugim.

Pa nej povem, kdo so ti ljudje. Zdej imajo eno štacuncu tam pod Trančo pri šušarskem most', k' so jo lepo ogleštal', in prodajajo v nji tiste „némašine“ al šivalne stroje. Pišejo se za D e t t e r j a, kar lahko vsak bere na tabli nad štacuncu.

H tem ljudem sem jest prišla, pa sem kmal spoznala, de je kmet, če tisto pinjo na glavo povezne in črno suktnjo obleče, bolj gosposk, kakor rojena gospoda. Pa naj bo to kakor že, vsak človek ima svoje muhe in pretežnje; jest bom le povedala nekaj, kar v politiko sega, ker smo zdaj tud' me kršence in kuharce še posebej sklenile, mešat' se v politiko, če nas bodo prav zmerjal z „nihilstovkami.“

Enkrat, to je blo velko sredo, k' sem ravno hotla za večerjo pripravljat', pridejo gospa v kuhajo in reko:

„Za gospoda necoj ni treba večerje, bodo šli v kazino.“

„A tako?“ — rečem jest — „kaj pa bo v kazin'?" Al je kakšna mašina za popravit'?"

„Tih' bod', sej ti nič ne veš“ — se zadero gospa — „boš že vidla, kaj bo. Necoj je tam shod imenitnih gospodov, k' bodo naš'ga gospoda napravli za gmejrota — veš ti, kaj je to?“

Jest ne rečem nič, k' se ne maram prepirat', in napravim večerjo samo za druge.

Zjutrej pa pride gospod in se postavi pred-me kakor kakšen cesar pa pravi:

„Poglej me Žefa, al se mi kaj pozna, kaj sem?“

„I no“ — rečem jest — „če se vam kaj pozna, bi blo le to, de ste snoči mal preveč pil', družga se saj na prvi pogled ne pozna.“

„Se že vid', de ti nimaš pravih oči“ — reče gospod z grofovo besedo — „veš, kaj sem jest od snoč'?"

„I, saj sem rekla, de se ne pozna, de bi bli še pijani.“

„Jest sem kandidat za mestno starešinstvo na rotovž, veš, kaj je to? Od zdej mi boš rekla „kisdhand“ — za-stopiš'?"

„V katerem razredu pa?“ — prašam jest.
„No, v tretjem — zoper Slovence, čitalničarje, jih bomo že dali.“

„Kisldhand hahahahaha“ — se smejem jest — „ne zamerte. Zdej se mi pa res zdete, kakor da bi se še ne bli dobro prespal, ker za predpustne burke velk teden ni. Kaj je pa vam na misel prišlo, da se daste tako za norca imeti! Pred bo vaših mašin po pet za en groš, preden bote vi voljen' na rotovž.“

„Kaj nisem za to?“ — se zadere gospod.
„Ne bom rekla, de b' ne bli, na rotovž' potrebujejo tud več sort ljudi, tud' takih, ki brat' in pisat' ne znajo, ampak so k večem dobri za pometanje. Pa pustiva to — kdo je pa vas jest' prosil, de se podaste med nemčurje? Al vas tako hrbet srbi, de očte na vsako vižo še tukej tepen bit'? Al vam je v vašem gnjezd' že tako vroče, de b' radi imel', de b' tud' vas enkrat Slovenci tako v vodo potunkal', kakor so že marskterga osla, k' je njih ovs zobal, pa prot njim rigal?“

Te moje besede so gospoda tako razpihal, da se mu je obraz spreminjal z bledga v višnjevo, z višnjevga v zeleno, in je bil nazadnje rdeč' kakor pirh. „Ti boš men' velevala, kako naj se obnašam, ti?“ — se zadere in se spusti vá-me, de morem zares kuhavnico pokazat'; — „ti molč' pa kuhaj, za to te plačujem, ne pa de b' mi pridge delala, k' jih ne potrebujem; jest sem Nemc in morem z Nemci držat.“

„Tako?“ — se vprem jest — „če b' bli prav Turk, od koga pa živite? Kdo kupuje vaše mašine, Nemci al Slovenci? Če b' jih samo Nemcam al prav za prav nemčurjam prodajal', b' si še za sol ne zaslužil', stavim. Jest tud' takga nehvalečnega človeka ne bom več služila, v štirinajstih dneh grem al pa še pred.“

Jeza me je strašno prijela, de sem kar vrata zaloputnila. Pa res, de bi pa že prav vsak, k' si pri nas gnjezd' nardi in nekojk ogreje, Slovincam nagajal in po glav' hodil in z nemškutarji vlekkel, to bi blo pa res preveč, če b' si mi to pustli, nismo vredni, de nas pes pogleda. Jest sem šla že stran, kam, bom že drugič povedala.

Svojsa nekdajsna gospoda Detterja, ki pod Trančo v Ibljan šivalne mašine prodaja, pa prav gorko priporočim Slovincem, de bodo vedli, kakšen in kaj je. Voljen na rotovž tako ne bo, je nemčurjev velik premal, zato je pa še bolj nerazumljiva njegova nemčurska zagrizenost, de svojo kožo tako radovoljno v stroj nese. (Če kdo ne ve, kje bi kupil kakšno šivalno mašino, nej gre raj k Tavčarji na dunejsko cesto, tam ravno take prodaja nek drug, k' se do zdej še ni Slovincam sovražnega pokazal.) Bomo vidli, če bo imel Detter še veselje nagajat' Slovincam, kder se mu bodo v želodci pajčevine delale.

Pa res! tako sem jezna, de se bojim, de b' mi jeza ne škodvala. No, do drugič se bo že vlegla.

Kaj je treba za volitev,

da se po današnjih načelih pravilno vrši.

1. Dveh strank, ki druga drugi ne privoščite kozarca vode in duška zraka in bi vsaka drugo rada na zelji snedla.
2. Dvojnih kandidatov, ki se tudi med seboj gledajo kakor pes in mačka, okoli katerih se drugi ovijajo.
3. Nekaj časnikov, ki razglašajo slabe lastnosti in namene nasprotne stranke in njenih kandidatov, svojo stranko in njene kandidate pa v zvezde kujejo.
4. Več agitatorjev, ki se ravno s tem pečajo, volilce motijo in begajo ter ne pusté, da bi se stranki tako ali tako sporazumeli.

5. Dvojne vrste krčem ali gostilnic, kjer se agitatorji in volilci navdušujejo — najbolje, če na stroške kandidatov; tu so lahko tudi shodi in zbirališča pred volitvijo.

6. Volilcev, stanovitnih in zavednih, še bolj pa omahljivih in nezavednih, ker zadnji so potrebni za to, da je volilno gibanje kolikor mogoče živahno in da več drobiža med ljudi pride. Volilci so neobhodno potrebni in čislani zato, ker ima vsak po englas; kedar tega oddá, je zopet navaden človek, za kterege se potem do prihodnje volitve ni treba več brigati.

7. Drobiža, če več, bolje je. Brez denarja ni nič, toraj tudi volitve ne. Drobiž je tako važna in potrebna reč, da je že večkrat komu, ki ga je imel in ga znal v prave roke dati, do zmage pomagal.

Teh sedem reči je toraj potrebnih, da se volitev vrši v duhu sedanjega časa; ako pride po vrhu še kak pretep ali kaka tožba pred sodnijo, je volitev še pravilnejša in popolnejša in če se po nji osnuje stalno sovraštvo med sosedi, prijatelji, žlahtniki in znanci, je pa doseženo, kar se po pošteni volitvi sploh doseči dá.

Nova žlahta ali sorodstvo.

(Pred sodnijo.)

Sodnik. Vi imate pričati tu zoper zatoženca. Ali ste mu morda kaj v žlahti?

Priča. O ne, prav nič!

Zatoženec. Ni res, gospod sodnik, priča laže.

Sodnik. Zakaj?

Zatoženec. Zato, ker pravi, da si nisva v žlahti. Koliko časa sva že vinska brata!

Obrazec ali „šimel“ za ministra Konrada,

da se ne bo nobeni stranki zameril, kedar ima v kaki zbornici izreči svoje ali vladino mnenje.

Gospóda moja! Podana sta vam dva predloga: Predlog večine in predlog manjšine. Oba sta si drug drugemu naravnost nasprotna, a oba imata dobrohoten namen, od obeh se je tudi za gotovo nadjati najboljšega vspeha za državo. K obema je tudi nasvetovanih več in raznih pristavkov, prememb in popravkov, po katerih se oba predloga izdatno zboljšata, vsak v svojem drug drugemu nasprotnem namenu. Zdaj vam je pa čisto na svojo prosto voljo dano, sprejeti ali zavreči ta ali oni predlog, dá, zavreči ali pa sprejeti oba; jaz vam rečem, da na vsak način bote vstregli takemu ali pa takemu mnenju vlade.

Kako določiti vrednost šivalnih strojev,

kakoršne so začeli zdaj prodajati

Pojdi k prodajalcu takih strojev in prašaj po ceni take mašine ali stroja. Rekel ti bo n. pr. 75 gld. Tretjino tega zneska je stroj vreden, kajti 25 gld. dobička ima fabrika, 25 pa agent ali prodajalec, kar dá 50 gld. Odštej te od 75, ostane 25 t. j. toliko, kolikor je mašina res vredna, če je sploh za kaj. Iz tega sledi, da mašina, ki ti jo agent ceni pod 50 gld., ne more biti nič vredna. Kdor ne verjame, naj pa poskusi.

Krišpin Krišpovič.

Ne, gospóda, to ne gre, da bi človeka obsodili kar meni nič tebi nič, predno ste nadrobno pretresli vse, kar ga izgovarja in zagovarja morda še celó tako, da ga bote spoznali za čisto nedolžnega ali ga še visoko cenili zavoljo njegovih dobrovoljnih namenov, ktere je imel, ko je storil to, kar vi imenujete hudo delstvo. Tako ste zagnali velikansk hrup nad mojim klijentom Presnicem, ko ste zvedeli, da je po njegovih rokah iz hranilničnih kás ali blagajnic zmanjkalo okoli 30.000 gld., kteri so zginili kakor kafra, da jih ne bo nikdar več nazaj. Zdaj upijete, kakor da bi se bilo pol sveta odkrehnilo, in mojega klijenta kar kratko malo hočete obsoditi za Bog ve koliko let na Grad, če ne še celó na vislice, kakor n. pr. tatú, ki je celega vola vkradel!

Dovolite toraj, da Vam jaz to reč pokazem od vse druge strani, morda bote potem mojega klijenta vse drugače, milejše sodili, če ne celó hvalili.

Naj se kdo od vas misli na Presnicevo mesto. Po naklonjenosti svojega vsegamogočnega strica dobi za njim prvo službo v bogatem denarnem zavodu. Pač se nevošljivci spodtikajo na tem, ker po drugih uradih je to pravilo, da ne sme nihče služiti pod načelnikom svojim bližnjim žlahtnikom, ali to ne izda nič, striček Janežič je vendar-le vodja, čegar beseda velja več ko vse drugo. Slab stric, ki bi trpel, da pride na dobro plačano službo kdo drug, če ima dosti stričnikov za to!

Zdaj naj ima pa kdo tacega strica kakor je Janežič, vodja kranjske hranilnice! To vam je nemčur najčistejše in najgorkejšo krvi, pravi „Janez-Schütz“. Ljubljanski nemčurji se posebno bahajo z „inteligenco“ in „kapitalom“. Prve Janez-Schütz pač ni vedel kje vzeti, ker mu je šole niso dale, pozneje se pa ne dá več v glavo vcepiti; pač pa mu je nekoliko lajše šlo s „kapitalom“ in to je bilo dovolj, ker nemčurji manjkanje „inteligence“ človeku že spregledajo, če ima le „kapital“. Tako je Janežič, postavši Janez-Schütz, prišel do veljave in spoštovanja svojega „kapitala“ pri nemčurjih in je bil tudi dober, zanesljiv gonjač svojih podložnih k volitvam za nemčurje.

„Exempla trahunt“, pravi latinec; v tej primeri se reče to: „če je striček častén zavoljo kapitala, zakaj bi si tudi stričnik ne smel pomagati?“ Striček Janežič se je oblekel v Janez-Schütza, zakaj bi se stričnik Presnic ne preoblekel v Pressnütza? Vsak časti le nemčurja, kdo pogleda Slovenca, narodnjaka!

Nemčur rad sprejme v svojo družbo vskoka in ga tudi časti, da ga s tem spodbada. Tudi moj klijent, iz Presnica postavši Pressnütz, je prišel do častnih mest po raznih nemčurskih društvih že zato, ker je bil prava ščuka in se je res poganjal za nemčurstvo; takih zaslug pa nemčurjev vodje ne prezirajo, marveč odlikujejo take kerlice z marsičem, da jih le nič družega ne stane ko pohvalo in gole besede.

Kar pa dolgo v gnoji leži, slednjič po gnojnici diši. Tako je tudi moj klijent Pressnütz res navzel se nemčurskega dúha in intelligence, ni čuda, da se mu je vnela želja tudi po kapitalu, posebno ker je videl, da le tega kolovodje prav za prav obrajtajo. Z borno, da ne rečem beraško plačo malo čez 2000 gld. na leto se pa ne nabere tako naglo kapital, da bi človek kar čez noč obogatel, to je mogoče pač le po loteriji in igranji na borzi, kakoršno imajo na Dunaji judje. Za to je pač res tudi treba denarja, ko-

likor ga Pressnütz ne premore; pa saj je hranilnice namen ta, da z denarjem drugim pomaga, in denarju se ne pozná, je li tvoj ali kogar družega; po tem ne prašajo ne judje na borzi, ne loteristi, in kedar se prav veliko profitira na borzi ali pa v loteriji velika terna, kvaterna ali celó kvinterna zadene, se dene denar nazaj v kaso in nihče ne vé, da si in koliko si ga vkradel. Kedar si na ta način nakopičiš kakih par sto tisuč kapitala, boš postal tako inteligent, da te bodo nemčurji kar malikovali in te silili na najviša častna mesta ter obsipali te s častjo in slavo, da boš kar pijan od nje. Le glej predsednika hranilnice, Aleksandra Dreó-ta pl. Koruzo, kako mu povsod kadé in se mu prilizujejo spred in zad, čeravno nič od njega ne pade. Kaj bi bil ta mož brez tisučakov? Nič, kakor zvon brez kembelna ali mrzla peč, še ne pogledal bi ga nobeden. Zdaj pa je predsednik kupčijske zbornice, predsednik hranilnice, deželni poslanec, mestni odbornik in kdo vé, kaj še vse, in kar še ni, pa še bo.

Kaj ko bi tudi Pressnütz to postal! Nič lajšega ko to, le kapitala še ni, drugo je že vse pri hiši.

Take misli so obhajale in slednjič premagale mojega klijenta Pressnütza. Šel je in večkrat globoko segel v kase hranilnične.

Pač gospoda moja, svojega namena ni dosegel, marveč pri igranji na borzi in v loteriji vse zgubil, — ali kdo je tega kriv? Nihče drug, kakor tisti ljudje, ki tako radi drugim na prste gledajo. Če bi bili ti ljudje le še kakih 20, ali recimo le 10 let še mižali in pustili Pressnützu tako delati, kakor je začel, stavim, da bi bil enkrat zadel terno in tudi dunajske jude na borzi vjel za več tisučakov, kakor bi jih bil med tem hranilnici iz žepa — ne rečem vkradel, ampak vzal. Po sitnih in nezaupljivih ljudeh pa se je že marsikak visok namen spekedral, in to se je zgodilo tudi mojemu klijentu. Namestu da bi mu bili odprli vse kase hranilnice, da bi bil še lahko stavil in igral, so ga izdali pravici, ktera ga je zaprla na Žabjek! Prosim Vas, gospoda, ali se more človeku kaj manj pričakovanega zgoditi? Ko je v najboljšem delu, pa pridejo im mu zvežejo roke, da z najboljšo voljo ne more nič več, ampak mora pustiti, da na borzi dobiček delajo in v loteriji terne zadevajo drugi ljudje! Jaz se celó upam trditi, gospoda moja, da bi bil Pressnütz, če bi bil le še kakih 100.000 gld. iz hranilnične kase vzeti in v loterijo staviti mogel, prav gotovo zadel tako terno, da bi bil lahko kupil vso hranilnico in ž njo vred celega Aleksandra Koruzo in svojega strica še po vrhu. Kaj bi bil potem pri ljubljanskih nemčurčkih še postal, tega si pa še misliti ne morete.

Pa še nekaj je, kar mojega klijenta izgovarja tako, da se mora res vsakemu smiliti. Če bi bil namreč jaz Pressnützov striček ali pa Aleksander Koruzo, kterima mora vendar vse ležeče biti na dobrem imenu hranilnice, še bolj pa na časti nemškutarske svojati, pri kateri Pressnütz ni bil zadnjih, marveč precéj sprednih eden, nikdar bi ne bil pustil zapreti tako vrlega moža in vselej zanesljivega volilca ter agitatorja, ampak odrinil bi bil tistih 30.000 gld., pa bi bilo vsega konec; Pressnütz bi bil še dalje veljavna moč pri nemčurjih, zdaj mora pa na Žabjeku ričet klepati in že tako majhna peščica nemčurjev je za zmiraj zgubila še enega petelina.

Po vsem tem, gospoda moja, sem prepričan, da boste mojega klijenta milovali, ne pa ga ostro sodili. Če bi bil jaz njegov sodnik, bi obsodil vse druge ljudi, ne pa tega ubozega Pressnütza, ki je tako nedolžen, ko Lahov koš.

Jaz sem govoril, gospoda moja, sodite pa Vi.

Dežman — nevarno ime.

Dogodba, če ne resnična, naj se pa poskusi, pa bo.

Ob počitnicah, ko dijaki radi po svetu hodijo, pa imajo navadno noge bolj trdne, ko mošnjiček in morajo zato večkrat potrkati na kaka vrata, — se nekje na Kranjskem snidejo štirje taki veseli tički, kateri se še niso poznali, pa so bili podobni si po praznem mošnjičku. Ležejo toraj v senco, pred sabo pa vidijo krasen grad, v katerem je gotovo kaj za žejno grlo in lačni želodec. Med pogovorom povedó si svoja imena in eden izmed njih reče, da se piše za Dežmana.

„To pa že ni res!“ — se čudijo drugi trije.

„Res, le pogledjte!“ — pravi četerti in pokaže svoje šolsko spričevalo, iz kterega vidijo, da je njegov priimek res Dežman in da je še zeló dober študent.

„A!“ — se čudijo vsi trije — „s takim imenom bi pa mi ne hodili po svetu.“

Na to nastane besedovanje, čegar konec je ta, da eden izmed treh reče tako zaznamovanemu dijaku:

„Vidiš, prijatelj, oni grad! Jaz vem, da v njem biva grajščak, ki je vse drugo prej ko narodnjak, a vendar gostoljuben, da pri njem naše vrste stvar dobi že kozarec vina in vsaj košček kruha ali pa morda še kako desetico za pot. Pa vendar, tu je moj klobuk — okroglega ne morem staviti, ker sem suh — moj klobuk je tvoj, če te grajščak ne bo zapodil, ako mu boš ime svoje povedal, ker po imenu praša vsakega.“

Dijak z nesrečnim imenom ne verjame tega in pravi, da tudi izmed onih treh ne bo nobeden nič dobil, če je tako. Oni ugovarjajo in tako se zmenijo, da bodo šli vsi — vsak posebej, v grad in resnica se bo skazala. Določili so le to, da bo dijak z imenom Dežman zadnji, to že zato, da se bo prepričal, da je vsak pred njim kaj dobil.

Tako pride prvi v grad in po dijaški navadi poprosi kaj za želodec ali kake popotnice.

„Kako se pišete?“ — praša grajščak.

„Ažman“ — odgovori dijak in dobi kozarec vina, kruha in šestico; prejemši to gre k tovarišem in pove, kako je opravil.

Pride drugi.

„Kako se pišete?“ — praša grajščak.

„Bežman!“ — je trden odgovor.

„Bežman? Hm, nekoliko nenavadno ime“ — mrmra grajščak, a vendar dijak dobi to, kar prvi.

Pride tretji.

„Kako se pišete?“ — ga praša zopet grajščak.

„Cežman“ — odgovori dijak pogumno in nedolžno.

„Kako?“ — vpraša grajščak in nastavlja uho, kakor da ne bi bil prav slišal.

„Cežman“ — ponavlja dijak.

„Ažman, Bežman, zdaj pa še Cežman“ — zaropota grajščak — „to ni verjetno. Imate kaj spričevala?“

„Se ve da!“ — se odreže dijak in začne prebirati zvezek papirja — „kaj želite videti: moje šolsko spričevalo ali popotni list?“

„No, dobro, dobro“ — pa odmaja grajščak — „le spravite, že verjamem. Pa vendar, čudna naključba! Ažman, Bežman, Cežman, hm! No, tu imate desetico, strežaj naj vam pa še vina in kruha dá.“

S tem se grajščak obrne in gre po vrtu premišljeva je čudna imena, kakoršna se zdaj po svetu nahajajo. Ko pride nazaj, zagleda pred sabo zapet mladenča dijaku podobnega. Obrvi se mu nekoliko skremžijo, ko praša:

„Dijak ste? kako se pišete?“

„Dežman“ — odgovori dijak čisto naravno in brez strahu.

„Kaj? Dežman?“ — rohni zdaj grajščak in prizdiga palico, katero ima v roki.

„Da, Dežman, tu je moje šolsko spričevalo“ — odgovarja nesrečnež, kteremu se vse to čudno zdi, in moli svoje spričevalo grajščaku. Ta pa se obrne v drugo stran in zaupije:

„Jože, Jože! Skrbi, da bo ta cigan kmalu čez prag in če sam ne more naglo, mu pa pomagaj!“ —

Nesrečni dijak si je drgnil kosti, ko je priletel kaj naglo nazaj k svojim tovaršem.

„No, kako si opravil?“ — ga prašajo vsi trije.

„Ta grajščak je surovež, neusmiljenec“ — se togoti dijak — „komaj sem mu povedal svoje ime, pa je prišel hlapec s pestmi in hribovskimi čevlji.“

„Ali ti nismo rekli, da se ti bo kaj tacega zgodilo?“ — se posmehujejo drugi, vendar ga peljejo v gostilnico, kjer od grajščakovih desetih dobi največ on. Zakaj da je v gradu s svojim imenom tako naletel, tega mu pa se ve da niso povedali. Vendar je bil prepričan, da ime Dežman utegne človeku, ki ga ima, res nevarno biti.

Drobnice.

Oče. Zdaj, ko si tako dobro zdelal šolo, da si med vsemi učenci prvi, si pa smeš od mene izprositi kaj, kar bi ti bilo najljubše. Kaj bi najraje imel?

Deček. Oh, ata, da bi me nič več v šolo ne pošiljali.

* * *

A. Po mestih so hiše nemškutarjev in Slovencev vse tako zmešane, da se ne ve, ktera je slovenska, ktera pa nemčurska. Ali se pa morda to kaj pozna?

B. Kaj pa da! Hiše nemškutarjev imajo zadnji konec spredej, sprejdenji konec pa zadej.

* * *

Učitelj Schott na Hotiču je za svoje izdajalstvo slovenske narodnosti od nemškega „šulferajna“ dobil 60 goldinarjev. Iz tega se vidi, da je tudi izdajstvo podražilo se, kajti Judež je o svojem času za tako delo dobil le 30 srebernjakov.

* * *

Zdaj že tudi številke nič ne dokažejo. Pri ljudskem štenji se je našlo v Ljubljani čez 18.000 Slovencev in le 5000 nemškutarjev in pravih Nemcev, in vendar je Ljubljana še zmiraj nemško mesto. Po tem takem je 5 več ko 18, toraj računstvo ni nič vredno.

* * *

Postni teden je nekdo kupil v štacuni kos sira, kterega mu je štacunar zavil v en list „Laib. Wochenblatta“. Ko ga sne, mu postane tako slabo, da pošlje po zdravnika. Ta spozná, da je revež dobil v želodec gnjusne strupene robe, in ne ve se še prav, bo li kedaj ozdravil ali ne.

* * *

A. Dinamit ima strašno moč, to je znano. Ali kdo bi bil mislil, da se celó s snežene kepe naredi bomba, ki človeka več milj daleč vrže!

B. Tega ne verjamem. Kje se je že kaj tacega zgodilo?

A. Ravno zdaj. Saj veš, da je snežena kepa Vestenecka z Litije noter gor v Gradec na Štajarsko vrgla.

Nihilistično.

A. Ali so „uradniki“ banke „Slavije“ v Ljubljani res slovenski nihilisti?

B. Jaz tega ne verjamem, dokler ne bodo bomb metali.

Vestenekov Fréncelj — strah litijskega okraja

ali

črni vitez kranjske dežele.

Povest v pesem skovana in polna strašno čudnih prigodeb, kakoršne se ne gode vsaki dan in tudi ne povsod.

Ljudje le skupaj priderite
In poslušajte in strmite!
Kar se vam tukaj pelo bo,
Je res prečudno in strašno.

Ste slišali že o človeku,
O tistem Fréncelj Vesteneku,
Ki rad Slovence bi zatrl,
Jih v žlici vode vse požrl?

Ta Fréncelj naš je sin grajščaka,
Ne tacega, ko on, junaka.
Ta ga je v više šole dal,
Da bi kaj prida kdaj postal.

Učil se Fréncelj čudovito,
Ker je glavico imel zvito.
Še predno je kaj prida bil,
Po Gradcu je že zaslovil.

Izučen od nog do pète
Se v Ljubljano sem priplète;
Če protekcijo kdo imá,
To v službi večkrat dosti zda.

Če hčerka komu dozorela,
Da sama biti ni vesela,
Možiti oče jo kontént,
Če prav dežele prezidént.

„Goditi slabo se na svetu
Ne more prezidenta zetu.“
Tako naš Fréncelj misli si,
In Konrad — drugih misel ni.

„Bolj ko Slovence kdo zatira,
Tem naglejše zdaj avanzira,“ —
To mislil si je Fréncelj zdaj —
„In tast bo že pomagal kaj.“

Na Dunaji takrát je vlada
Imela take tiče rada,
Ki znali so umetnost to,
Kak se Slovenci poderó.

Kupčijske zbornice volitev
Ugodna bila mu boritev;
Pokazal tu je, kar se ve,
Da z briči dobrimi vse gre.

Ko se tako je Fréncelj skazal,
Kolesa dobro si namazal;
Ker komaj trideset let star
Postal okrajni je glavár.

Tu se obnašal prav ko paša —
Naj kmeta se, župana praša!

Pa muhe imel druge še
Pod Gabrom in še marsikje.

Grajščaki so ga v zbor volili;
Tam prav ošabno rogovili,
Ko da najviši bi bil brič,
A drugi vsi za njim pa nič.

Ko tast minister mu postane,
Kak si roke zdaj Fréncelj mane!
Zdaj prave svoje bo še le
Pokazal zvite nam rogé.

Slovenci vse si prizadjali,
Da bi z dežele ga pregnali;
A on se je ko klóp drži,
Ošabnost mu kar čez kipi.

A struna prenapeta počí —
Saj se celó podplat premoči;
Kar drugim vsem mogoče ni,
Snežena kepa to stori.

Ko spili razne so bokale,
Ponoči šipe zažvenkljale,
In Fréncelj vitez Vestenek
Je sedel zdaj prav „fest“ v

Ko to minister Taaffe zvedel,
Je rekel: „No, bom že naredel!“
Zdaj pride pismo z Dunaja,
Se Fréncelj vstraši: „slaba ta!“

In res mu Taaffe vmeri hlače:
Kar v Gradec mora, ni drugače.
Tam pesem bode drugih strun,
Petelin kmalo bo — kapun.

Za Tabo, oj junaški Fréncelj,
Pretaka tužne solze „Brencelj“.
Ker, kar si Ti mu, dragi, bil,
Kje li na svetu bo dobil!

Zdaj pa le naglo avanziraj,
Na protekcijo se opiraj!
Če prideš cló na Turško kam —
A le nazaj ne hodi k nam!

Slovstvena novica.

„Nova kranjsko-nemčurska slovnica ali navod, kako se dá otrokom in celó odrašenim po najkrajši poti ubijati huheltajč za tajčkrajnerje.“ Tako bo naslov novi slovnici, ktero je ravnokar stuhtal huteltajčkrajnerski učenjak Schott, polučitelj na Hotiču, in jo bo na svitlo dal nemški „schulverein“. Posvečena bo načelniku tega društva za Kranjsko, znanemu Koreljnu s polomljenimi grabljami.

Ta številka je čisto brez novih podob, ker se je zavolj ljubljanskih mestnih volitev mudilo. Ob enem prosimo potrpljenja zavolj podob, dokler se znana štrana ne razmota. Za podobe dobivajo pa bralci toliko več berila. — Št. 5 pride okoli srede maja.